

บทคัดย่อ

T166262

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีศึกษา เกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์

ชื่อผู้เขียน นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย

ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา ไทยศึกษา

ปีการศึกษา 2547

คณะกรรมการปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. พิชญ์ สมพอง ประธานกรรมการ
2. ดร. สุวิมล อังควานิช
3. รองศาสตราจารย์ปฐม ทรัพย์เจริญ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (2) เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับความสนใจทางการเมือง และ (3) ศึกษาความคาดหวังทางการเมืองของประชาชน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 175,363 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายหลังจากแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามเขตเทศบาล หลังจากกำหนดตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการวิจัยพบว่า

วัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม

และความสนใจทางการเมือง ดังนี้

คุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชากรให้ความสนใจ 3 อันดับแรกคือ การเป็นคนซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชน มีคุณธรรมทางการเมือง ทำงานเก่ง มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ มักมีนโยบายที่ดีมานำเสนอ และมีมนุษยสัมพันธ์ดี

สำหรับการตัดสินใจเลือก ส.ส. นั้น พบว่า ประชากรตัดสินใจเลือก ส.ส. ด้วยตนเองมากที่สุด ส่วนผู้ชักนำการตัดสินใจที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือ ญาติพี่น้อง ตัวแทนผู้สมัคร และคู่สมรส ตามลำดับ สำหรับความคาดหวังทางการเมืองพบว่า ประชาชนคาดหวังให้ ส.ส. แก้ปัญหาเรื่องยาเสพติดมากที่สุด ส่วนสิ่งที่ประชาชนคาดหวังน้อยที่สุดคือการได้ ส.ส. ที่ดี มีคุณภาพเข้าไปบริหารประเทศ

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัคร ส.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การเลือกผู้สมัครที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น และสังกัดพรรคการเมืองเดียวกับบุคคลที่ชื่นชอบ และมีโอกาสถูกชักนำการตัดสินใจจากญาติพี่น้องและผู้ที่ยอมรับนับถือมากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม

ผู้ที่อาศัยนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัคร ส.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน และมีโอกาสถูกชักนำการตัดสินใจจากแกนนำมากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล

ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลางให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัคร ส.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีระดับความสนใจทางการเมืองน้อยและมาก

questionnaires. The statistics used in analyzing the data were as follows: frequency, percentages and a Chi-square test.

The research findings are as follows.

The decision-making culture in electing the members of parliament among those who have the right to vote in voting zone 3 in Uttaradit province correlates with economic and social factors, as well as with their level of interest in politics as follows.

The personal qualities of the candidates that the general public are interested in consist of three main factors: honesty, in terms of not trying to deceive the general public; sound political virtues, a hard-working mindset, with vision and the courage to think, act and make decisions and create good policies; and good human relations.

With regard to their decision to elect certain members of parliament, the voters made up their own minds. Those with the greatest influence on the voters were their relatives, representatives of the candidates, and the voters' spouses respectively. As regards their political expectations, the general public expect their members of parliament to solve drug problem above all others. Their expectations were lowest with regard to getting quality members of parliament to administer the country effectively.

In electing members of parliament, local agriculturists pay attention to the following criteria at a statistically significant level of 0.05: electing candidates who belong to a well-known political party which will have a chance to form a government; mounting a different style of campaign from other

parties; being a member of the political party to which their favorite politician belongs; and having a chance of being persuaded in their decision-making by their relatives and through threats from those outside the farming sector rather than from fellow farmers.

Voters residing outside the municipal area pay attention to the following criteria in electing members of the parliament, at a statistically significant level of 0.05: electing members of the parliament who used to work in politics or used to be local high-ranking government officials; being persuaded in their decision-making by the candidates' representatives more than other voters residing within the municipal area.

Those voters who are interested in politics at a medium level pay attention to the following criteria in electing members of the parliament at a statistical significant level of 0.05: they elect members of parliament who have political virtues to a greater degree than the voters who are least interested and those who are most interested in politics.